

7

Vragenuur

Vragen van het lid Leijten aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over **de kosten die gemaakt worden voor de Olympische Spelen 2028**.

□

Mevrouw Leijten (SP):

Voorzitter. "Ik vind het ontzettend belangrijk dat er openheid van zaken is. Als er eens een relevant papiertje vergeten is, zal ik de eerste zijn om dat zo snel mogelijk als nog naar de Kamer te sturen en aan te geven dat we dit per ongeluk waren vergeten." Dit zijn de woorden van de minister van Sport, ook wel de minister van VWS genoemd. Zij deed deze uitspraak in het debat over de mislukte poging om het wereldkampioenschap voetbal te organiseren in dit land.

Nu hebben wij het over een ander groot sportevenement: de Olympische Spelen. Er wordt al veel geld voor uitgetrokken, terwijl nog niet eens besloten is of wij het gaan krijgen. Er worden veel onderzoeken gedaan naar wat ze gaan kosten, maar de Kamer mag het niet weten. De investeringskosten voor de Olympische Spelen, voor de aanleg van wegen, stadions en ga zo maar door, zijn geraamd op 8 mld. Is het juist dat het ministerie van Financiën dit wel wilde melden in een brief aan de Tweede Kamer? Is het juist dat het ministerie van de minister van Sport dit bewust niet heeft gemeld aan diezelfde Tweede Kamer? Is het juist dat er geheime passages zijn over investeringskosten waarvan VWS niet wil dat ze aan de Kamer worden gemeld, omdat de inschatting is dat ze nog niet "betekenisvol" zijn en dat slecht zou zijn voor het draagvlak? Met andere woorden, heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bewust de Kamer informatie onthouden?

□

Minister Schippers:

Voorzitter. Ik wil mevrouw Leijten hartelijk danken voor haar vragen, omdat ze mij de kans geven hier heel helder te stellen dat dit kabinet geen substantiële bedragen investeert in het naar Nederland halen van de Olympische Spelen in 2028. Het doet precies wat is afgesproken met de Tweede Kamer: onderzoek doen naar de kosten en baten van het organiseren van de Olympische Spelen. Dit evenement heeft pas over zestien jaar plaats. Alle onderzoeken kennen dan ook grote onzekerheden. De reden voor dit kosten-batenonderzoek is dat in een vroeg stadium kan worden bekeken of de kosten naar beneden en de baten omhoog zijn te brengen, zodat er een situatie ontstaat waarin een volgend kabinet op degelijke en goed onderbouwde gronden kan besluiten of het hiervoor de strijd aangaat.

Het betreft hier een eerste verkenning, die ik de Kamer in november heb gestuurd. Daarin gaat het vooral om de modelontwikkeling. Daarnaast loopt er een onderzoek naar het draagvlak onder de Nederlandse bevolking. Ook dit heb ik met de Tweede Kamer afgesproken. Eind februari is de eerste echte meting naar de Tweede Kamer gestuurd. Dit is een langdurige monitor. Ik heb heel

helder in de aanbevelingsbrief gesteld dat het draagvlak onder de bevolking voor de Olympische Spelen afneemt.

Wij doen dus niks meer en niks minder. Ik heb ook niks te verbergen. Ik vind dat heel belangrijk. Ik wil een eerlijk beeld schetsen aan mijn opvolgers, de Tweede Kamer en de politiek, die hierover gaan beslissen, over wat de Olympische Spelen Nederland kunnen brengen en wat ze kosten. Ik heb dus helemaal geen baat bij het achterhouden of verdraaien van cijfers. Wij doen onderzoek om er in de komende jaren juist een goed beeld van te kunnen krijgen. Het gaat om alle cijfers, ook de cijfers van RTL, ook die 8 mld. Ik heb de Kamer vijf scenario's toegestuurd. Van een van de scenario's heeft Financiën alle kosten bij elkaar opgeteld en de baten niet meegerekend. Dat was dat bedrag van 8 mld. Als je dat voor vijf scenario's moet doen, dan had ik dat in de aanbiedingsbrief voor de kosten en baten van die vijf scenario's moeten doen. Daar heb ik niet voor gekozen en dat was niet omdat ik iets te verbergen zou hebben. In de aanbiedingsbrief heb ik geschreven: dit is het onderzoek; doe uw voordeel ermee. Alle cijfers heeft de Kamer dus vanaf november direct en ongecensureerd van mij gekregen.

Mevrouw Leijten (SP):

Gisteren heeft RTL Nieuws ons laten zien dat er in het verslag van het overleg tussen VWS en Financiën passages zijn zwartgemaakt. Wij mochten eigenlijk niet weten wat wij net te horen hebben gekregen. Dit hebben wij nu echter wel te horen gekregen. Er stond in: vertel het de Kamer maar niet. Wij hebben nooit het bedrag van 8 mld. te horen gekregen. Er zijn geen bedragen genoemd om de Kamer positiever te stemmen over de Olympische Spelen. Ik vraag mij echt af of de minister denkt dat zij hiermee het draagvlak vergroot, of zij denkt dat de Olympische Spelen dichterbij komen als zij geen cijfers geeft, maar deze uiteindelijk wel boven water komen door slimme journalisten. Ik wil graag weten of het wel zo netjes is dat wij bezuinigen op de kosten voor mensen met een arbeidshandicap voor de overheidsfinanciën in de toekomst en dat wij korten op pensioenen voor de toekomst, terwijl deze enorme kosten voor de toekomst onder de pet gehouden worden. Ik vraag het nog één keer aan de minister: hebt u bewust de cijfers niet genoemd aan de Tweede Kamer?

Minister Schippers:

Ik heb alle cijfers die ik heb, rechtstreeks en ongecensureerd aan de Kamer gestuurd. Daar heb ik niets van afgehaald of toegevoegd. De notitie waar RTL Nieuws over spreekt, heeft mij überhaupt niet bereikt. Mevrouw Leijten weet misschien hoe die dingen gaan op een ministerie: ambtenaren schrijven notities; die gaan naar de baas van de ambtenaar; vervolgens gaan zij naar de baas van de baas van die ambtenaar; bij zo ongeveer de vierde stap komt de notitie bij de minister. Ergens in die stroom heeft een baas al gezegd: draagvlak vind ik geen goed argument; daar gaan wij niet over; dat moet de Kamer zelf uitmaken. Die hele notitie is dus al gesneuveld voordat zij überhaupt bij mij op tafel is gekomen. Dat is dus sowieso voor mij geen enkele afweging of geen enkel element daarin geweest. Ik heb aangegeven dat voor die 8 mld., een van de vele scenario's die de Kamer heeft gekregen, alle getallen van de kosten bij elkaar zijn opgeteld. Dat kun je doen. Dat kan mevrouw Leijten ook doen, want zij heeft de cijfers ook. Dat kan iedereen doen. Ik heb een neutrale aanbiedingsbrief aan de Kamer geschreven en

Schippers

haar alle cijfers overhandigd. Ik heb helemaal niets achtergehouden.

Mevrouw Leijten (SP):

Ik denk dat wij hierover een uitgebreid debat moeten voeren. Als op ministeries belangrijke notities – het gaat over het al dan niet melden van een bedrag van 8 mld. aan de Kamer – sneuvelen voordat zij bij de minister komen, heeft de minister een probleem. Ik denk dat wij deze discussie moeten voortzetten in een debat.

Minister Schippers:

Ik hoef u toch niet, op basis van alle gegevens die u hebt, voor te rekenen hoeveel alles bij elkaar opgeteld kost in het ene scenario en hoeveel in het andere? Daar bent u toch mans genoeg voor? U hebt alle gegevens die ik ook heb.

De heer Van Dekken (PvdA):

Ik heb een enorm déjà vu van alles wat wij wilden voor de wereldkampioenschappen voetbal, ook in de verre toekomst: wat het moest kosten en hoe de rapportages overal en nergens op de ministeries verschenen. Er moest een beroep worden gedaan op de Wet openbaarheid van bestuur om deze informatie op tafel te krijgen. Hier is precies hetzelfde gaande. Dat is een ontzettend slechte ontwikkeling. Hoe zit het, bij de voorbereidingskosten voor dit grote project, met de positie van de armere kinderen, die aan talentontwikkeling zouden moeten doen? Zij zijn de kinderen van nu en de talenten van straks. Hoeveel geld heeft de minister hieraan inmiddels uitgegeven, bij de voorbereiding op de Olympische Spelen in 2028?

Minister Schippers:

Ik heb daar 70 mln. per jaar voor vrijgemaakt. Dat gaat dit jaar in. Reken maar uit: 70 mln. per jaar totdat dit ooit wordt gewijzigd.